

تفسیر ده دقیقه‌ای قرآن کریم ؛ بر ساحل نور
استاد سید جواد بهشتی
موضوع: پیمان شکنی یهود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به مهمانی قرآن کریم می‌رویم:

بیشتر آیات این صفحه درباره پیمان شکنی یهود است. خداوند انسان را متعهد و مسئول آفریده است و با کتاب‌هایی که فرستاده و پیامبرانی که اعزام فرموده، تعهدات مردم را بیان کرده است؛ اما بسیاری از ملت‌ها پیمان شکنی کرده‌اند.

این درس‌ها فقط برای نقل تاریخ نیست بلکه برای همه روزگاران است...
آیات را می‌خوانیم:

صفحه ۱۳

سوره مبارکه بقره

آیات ۸۸-۸۴

آیه ۸۴: «وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرَجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ»

«وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ» و یاد کنید آنگاه که پیمان گرفتیم از شما، «لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ» خون همدیگر را نریزید، «وَلَا تُخْرَجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ» همدیگر را از سرزمینتان بیرون نکنید، «ثُمَّ أَقْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ» شما هم بر این تعهد اعتراف کردید، خودتان هم گواه بودید، اما در عمل پیمان شکنی کردید.

آیه ۸۵: «ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرَجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَىٰ فَفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ»

«ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ» شما همان‌هایی هستید که خودتان را کشتید، «وَتُخْرَجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ» بعضی از خودتان را از سرزمینشان بیرون کردید، «تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ» از همدیگر را بر گناه و بر تجاوز پشتیبانی کردید.

امام صادق علیه السلام در تفسیر این آیات فرموده‌اند: در مدینه دو گروه یهودی به نام‌های بنی قریظه و بنی نضیر بودند، همچنین دو گروه مشرک هم بودند: اوس و خزرج. یهودی‌ها هم کیش و هم دین بودند، ولی گاهی به خاطر منافع خودشان دعوا، نزاع و اختلاف داشتند؛ در برهه‌ای هر کدام از گروه‌های یهودی با یک

گروه از مشرکان هم پیمان شدند و هم کیشان و هم دینان خودشان را می‌کشتند یا از مدینه اخراج می‌کردند. ولی گاهی که آرامش وجود داشت، دو گروه یهودی هم دست می‌شدند و اسرای همدیگر را باز خرید می‌کردند. آیه فوق به این نکته اشاره دارد.

«وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تَفَادَوْهُمْ» گاهی که آرامش وجود دارد اسیر یهودی می‌گیرید و فدیة می‌دهید و اسیر را آزاد می‌کنید، «وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ» در حالی که بیرون کردن همان افراد بر اساس تورات حرام بود بر شما، کسی یا کسانی را از وطن و سرزمین‌شان بیرون کردند.

«أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ» آیا به بعضی از آیات کتاب ایمان می‌آورید و به بعضی دیگر از آن کفر می‌ورزید؟!

این بلا برای مسلمان‌ها هم وجود دارد، هرچه از آیات قرآن را که خوشایندشان باشد قبول می‌کنند و هر کدام را ناخوش می‌دارند کنار می‌گذارند.

«فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ» مجازات کسی که از بین شما این کار را انجام می‌دهد چیست؟ «إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا» مگر خواری و رسوایی در زندگی دنیا، «وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَسَدِّ الْعَذَابِ» و روز قیامت به سخت‌ترین عذاب برگردانده خواهند شد، «وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ» فکر نکنید بعضی از کارها را مخفیانه انجام می‌دهید و خداوند هم اطلاع ندارد، خداوند از اعمالی که انجام می‌دهید غافل نیست، آگاه است.

آیه ۸۶: «أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ... فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ» «أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ» یهودی‌هایی که سرگذشتشان را بیان می‌کنیم کسانی هستند که فروختند آخرت را به زندگی دنیا، یک معامله پر خسارت، «فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ» تخفیف داده نمی‌شود در عذاب آن‌ها، «وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ» کسی به یاری و نصرت آن‌ها نمی‌آید.

آیه ۸۷: «وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ... وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ... أَفَكَلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ» «وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ» ما به موسی کتاب -تورات- دادیم، «وَفَقَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ» و پس از موسی پی‌درپی پیامبران را اعزام کردیم، خداوند از بین آن‌ها یک پیامبر را نام می‌برد، «وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ» به عیسی بن مریم که یکی از پیامبرانی است که پس از موسی آمده، دلایل روشن و معجزات دادیم، «وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ» تأیید کردیم عیسی را با روح القدس، روح القدس یعنی روح پاکیزه، نظر بیشتر مفسران این است که روح القدس به جبرئیل اشاره دارد، با جبرئیل عیسی را تأیید کردیم.

«أَفَكَلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ» آیا این طور باید باشد که هر وقت پیغمبری به سراغ شما آمد که مطابق هوا و هوس شما نبود باید تکبر بورزید؟! «فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ» گروهی از شما تکذیب کردید پیامبران را، «وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ» گروه دیگر به قتل پیامبران کمر بستید.

این سرگذشت یهودی‌های پس از موسی است.

بعد از آمدن پیامبران، بعضی از شما آن‌ها را تکذیب کردید و بعضی از شما پیامبران را کشتید.

آیه ۸۸ : «وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ»
 «وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ» عیسی بن مریم که با معجزات، بیانات و دلایل روشن آمد، یهودیان گفتند: دل‌های ما در پس پرده است، مطالب شما را درک نمی‌کنیم؛ «بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ» اینطور نیست که آن‌ها می‌گویند- که دل‌های ما در پرده است-، لعنت و نفرین خدا بر آن‌ها باد به خاطر انکارشان، «فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ» جمعیت کمی ایمان آوردند، بیشتر آن‌ها لجاجت کردند و عناد به خرج دادند.

این سرگذشت انسان در روزگاران گذشته است، اما درس‌های آن برای همه روزگاران است.
 در هر روزگاری ممکن است دعوت‌کننده به حق بیاید، بعضی او را تکذیب کنند، بعضی او را بکشند و بعضی به او ایمان بیاورند.
 ببینیم ما در این میدان امتحان چگونه خواهیم بود...

خدانگهدار شما...